

ЦЕНТР ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ ЯК АКТУАЛЬНА ГРОМАДСЬКА БУДІВЛЯ ДЛЯ СІЛЬСЬКИХ ПОСЕЛЕНЬ

Проведено типологічний аналіз досвіду формування центрів громадської безпеки як нових типів громадських будівель для об'єднаних територіальних громад, запропоновано розширення функцій будівлі.

Ключові слова: об'єднані територіальні громади, центр громадської безпеки, офісно-комунальна будівля.

Постановка проблеми. З розвитком децентралізації та впровадження територіальної реформи серед сільських територіальних громад на порядок денний постало питання формування нових типів громадських будівель, а також їх кооперування і блокування з метою економії енергії, будівельних матеріалів, фінансів та затрат. Одною з таких будівель в сільській місцевості є центр громадської безпеки (ЦГБ). Об'єднані територіальні громади (ОТГ) створюють «території безпеки», розглядають відкриття на своїй території поліцейської станції, обрання дільничного офіцера поліції та створення офісу шерифа, підготовку фахівців для роботи з системою відеоспостереження тощо [3].

Огляд досліджень і публікацій. Центр громадської безпеки або центр безпеки громади – новий тип будівлі, типологічно не зовсім визначений, тому потребує аналізу й доопрацювання. З одного боку – це утилітарні споруди, таких як будівлі пожежних частин чи гаражів, а з іншого, - будучи частиною комунально-транспортної та управлінської інфраструктури, що розміщуються біля транзитних зовнішніх автошляхів та на в'їзді у поселення, часто бувають його певною візитівкою. Співробітники «Групи компаній СП (СТАНДАРТ ПРОЕКТ)» Шулик В. В., Обідний О. Б., Гальченко О. О. поділились своїми розробками та досвідом проектування цих будівель в публікаціях [6,8,9]; внесли певні обґрунтування цих проблем Крук С.І., Мохрик О.П., Жакун І.І., Звиник В.О., Тарасюк І.Д. [5,7]. Однак формування цих будівель потребує типологічного обґрунтування, тому, що в центрі громадської безпеки створюються передумови формування багатофункціональної будівлі, яка поєднує адміністративно-офісні блоки з транспортними, та пожежної безпеки й

швидкої медичної допомоги. Не виключено, що в цих будівлях можливі й інші функції.

Основна частина. Сьогодення поставило на порядок денний вдосконалення типології і нормативної бази проектування будівель нового типу-центрів громадської безпеки. Відповідно існуючої типології та нормативних документів [1,2,4], такі об'єкти відносяться до будинків управління та правопорядку. Частина цих об'єктів не забезпечена відповідними нормами. Для вирішення цього питання доцільно розглянути існуючий досвід будівництва та проектування таких будівель, що наразі висвітлено в друкованих матеріалах та засобах масової інформації, зокрема телекомунікаційних мережах. Першим об'єктом цього типу в Україні став центр громадської безпеки Лиманської об'єднаної територіальної громади Донецької області. Архітектурно-планувальне вирішення будівлі лаконічне, акцентоване на функціональній й технологічній доцільності. В ньому розміщено наступні блоки: приміщення екіпажу рятувальників, приміщення наряду поліцейських та приміщення швидкої допомоги. Об'єкти, що створені фахівцями ТОВ «Група компаній СП» мають більш привабливий зовнішній вигляд: центр громадської безпеки Білоцерківської об'єднаної територіальної громади (рис.1), Шишацької ОТГ (с. Михайлики), с. Сенча Лохвицького району Полтавської області, с. Широке Запорізької області, які докладно описані авторами [8,9].

Рис. 1. Центр громадської безпеки в с. Білоцерківка Великобагачанського району Полтавської області, розробка ТОВ «Група компаній СП» [6, 8,9].

Центр громадської безпеки Білоцерківської ОТГ Полтавської області складається з наступних блоків [8]:

- пожежного депо на 2 автомобіля;
- приміщення поліції ЦГБ ;
- пункт швидкої допомоги;
- відділ з питань благоустрою;
- гаражні бокси службових автомобілів;
- гаражні бокси на три шкільних автобуси.

Кожний блок забезпечено основними і допоміжними приміщеннями та комунікаційними зв'язками, що детально описані авторами [9].

Всі блоки функціонують окремо з організацією автономних під'їздів та підходів до кожного з них, забезпеченням доступності для маломобільних груп населення та розрахункової кількості місць паркування, організацією єдиного пожежного проїзду навколо будівлі та забезпечення нормативного рівня озеленення [8].

Рис. 2. Модельний проект «Центру безпеки громади» Краснопільської ОТГ, розробка Архітектурного бюро Володимира Бикова, автор проекту А. Железнов[10].

Ще одним, більш сучасним прикладом ЦГБ став модельний проект «Центру безпеки громади» Краснопільської ОТГ, який розробило Архітектурне бюро Володимира Бикова [10]. В цьому проекті вдалось поєднати в одному місці служби пожежної охорони, поліції, швидкої допомоги, аварійно-рятувальні підрозділи, щоб об'єднана територіальна громада мала захист у випадку різних надзвичайних ситуації. Такі Центри безпеки громад нині існують у Дніпропетровській, Донецькій та Хмельницькій областях. За

попередніми розрахунками, для відкриття одного подібного підрозділу на Сумщині необхідно понад 8 млн грн. Далі – щорічно на утримання – від 3 млн грн.

Висновки. Узагальнення досвіду проектування та будівництва ЦГБ дало можливість виділити три основні їх типи за класифікаційною ознакою кількості функцій: розширені, середні, мінімальні. Центр громадської безпеки з розширеним набором функцій відрізняється від інших об'єктів такого типу в основному складом приміщень пожежного депо, яке містить: пункт зв'язку, приміщення для ремонту і сушіння спецодягу, башту для сушіння пожежних рукавів, приміщення для зберігання майна та техніки, караульне приміщення, приміщення для приготування і приймання їжі, гардеробну, душові та санітарні вузли, учбовий клас, кабінет керівника, приміщення для відпочинку та психологічного розвантаження, спортивний зал, допоміжні приміщення. Таким чином, саме пожежне депо та його склад обумовлює класифікацію за кількістю функцій запроєктованих та побудованих на сьогодні ЦГБ. Вносити до цього переліку пожежні депо на один та два автомобіля, на нашу думку, недоцільно. Це окремий тип будівлі з однією функцією, досить відомий типологічно та широко представлений типовими розробками, що рекомендовані в проектно та будівельну практику. Подальший напрям досліджень може бути направлено на пошук і розширення функцій, що відносяться саме до громадської безпеки, можливо аварійні служби комунального господарства.

Список використаної літератури

1. Архітектурна типологія громадських будинків і споруд: підручник / [Л.М. Ковальський, В.М. Лях, А.Ю. Дмитренко та ін.]; за заг. ред. д-ра арх., проф. Л. М. Ковальського, к.т.н., доц. А. Ю. Дмитренка. Київ, 2018. 484 с.
2. Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Основні положення. ДБН В.2.2-9-2009. –К Мінрегіонбуд України, 2009. – 46 с. – (Державні будівельні норми України).
3. Т. Ю. Кузьменко, В. М. Лях, С. К. Телегін. Об'єднані територіальні громади: перші успіхи /Т. Ю. Кузьменко, В. М. Лях, С. К. Телегін //Вісті.–2018. –№ 50 (9014).– С. 3.
4. Планування і забудова територій: ДБН В.2.2-12:2018. – Офіц. вид. – К. : Мінрегіон України, 2018. – 179 с. – (Державні будівельні норми України).
5. Стан цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки об'єднаних територіальних громад Рівненської області: випуск I (серпень 2018 року) / Крук С.І., канд. пед. наук, Мохрик О.П., Жакун І.І., Звиник В.О., Тарасюк І.Д. Рівне, 2018. 372 с.
6. У Шишацькій та Білоцерківській ОТГ реалізують пілотні проекти сучасних пожежних частин: [Електронний ресурс] Режим

доступу:<http://np.pl.ua/2016/11/u-shyshatskij-ta-bilotserkivskij-othrealizuyut-pilotni-proekty-suchasnyh-pozhezhnyh-chastyn> (дата звернення:25.11.2016).

7. Центр безпеки громадян. [Електронний ресурс] Режим доступу:<http://kharkivoda.gov.ua/content/documents/855/85408/files.pdf>.

8. Шулик В. В., Обідний О. Б., Гальченко О. О. Про формування центрів громадської безпеки, передумови і досвід проектування /В. В.Шулик, О. Б.Обідний, О.О.Гальченко //Містобудування та територіальне планування. - 2016.- Вип.62. Ч. 1.- С.555- 562.

9. Шулик В. В., Обідний О. Б. Про типологічні основи формування центрів громадської безпеки об'єднаних громад /В. В.Шулик, О. Б.Обідний //Архітектурний вісник КНУБА. - 2018. - Вип.14-15.- С.593-604.

10. Яким буде Центр безпеки громади у Краснопіллі?:[Електронний ресурс] Режим доступу:<http://sumy.today/yakym-bude-centr-bezpeky-gromady-u-krasnopilli>(дата звернення: 22.08.2017).

Кузьменко Т. Ю., Дмитренко А. Ю.,
Полтавский национальный технический университет имени Юрия Кордатука

ЦЕНТР ОБЩЕСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ КАК АКТУАЛЬНОЕ ОБЩЕСТВЕННОЕ ЗДАНИЕ ДЛЯ СЕЛЬСКИХ ПОСЕЛЕНИЙ

Проведен типологический анализ опыта формирования формування
центров общественной безопасности как новых типов общественных зданий для
объединенных территориальных общин, предложено расширение функций.

Ключевые слова: объединенные территориальные общины, центр
общественной безопасности, офисно-коммунальное здание.

Kuzmenko T., Dmytrenko A.,
Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University

PUBLIC SECURITY CENTER AS THE ACTUAL PUBLIC BUILDING FOR RURAL AREAS

A typological analysis of the experience of forming public safety centers as
new types of public buildings for the united territorial communities was conducted,
and expansion of the functions of the building was proposed.

Key words: united territorial communities, public safety center, office and
communal building.